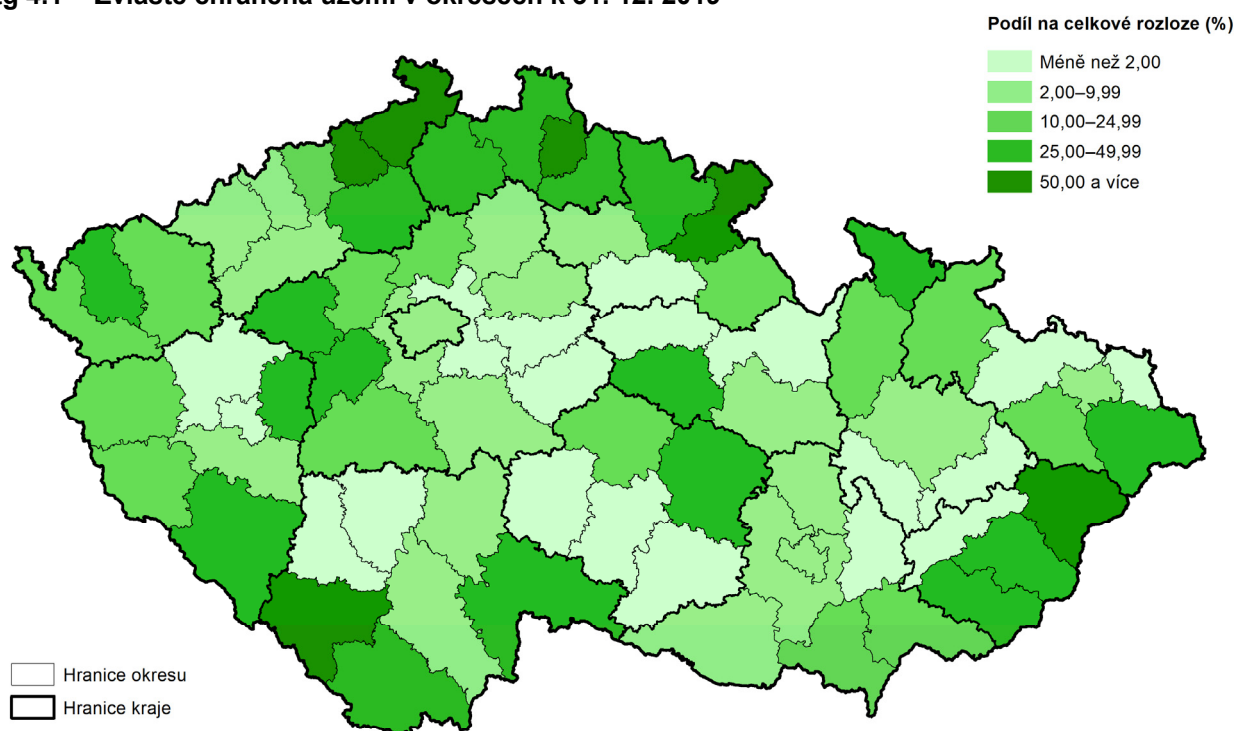

4. Životní prostředí

Na území Jihočeského kraje se ke konci roku 2019 nacházelo 337 zvláště chráněných území.

Jedním z nejvýznamnějších nástrojů ochrany přírody a krajiny je ochrana území, která se provádí prostřednictvím zvláště chráněných území. Cílem nejčastěji bývá udržení nebo zlepšení dochovaného stavu území nebo ponechání území či jeho části samovolnému vývoji. V Jihočeském kraji se podle údajů Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR) k 31. 12. 2019 nacházelo 337 zvláště chráněných území s celkovou rozlohou 2 065 km². Kraj tak vykazoval největší plochu chráněných území v rámci celého Česka. Nejrozsáhlejší z nich (1 640 km²) byla trojice chráněných krajinných oblastí Šumava, Třeboňsko a Blanský les. Na Národní park Šumava připadalo 341 km². Počet maloplošných zvláště chráněných území se mezitím zvýšil o jedno území, kdy byla zřízena přírodní památka v okrese Písek. Celkem bylo v kraji 333 takto chráněných ploch, které se rozkládaly na 165 km². Jejich převážnou většinu tvořily přírodní památky a rezervace.

Ktg 4.1 Zvláště chráněná území v okresech k 31. 12. 2019

Pozn.: zahrnuty národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky. V ukazateli jsou zohledněny vzájemné překryvy chráněných území (tzn. nejsou započítána maloplošná ZCHÚ ležící na území velkoplošných ZCHÚ).

Pramen: AOPK ČR

Nejvíce přírodních památek bylo na Prachaticku.

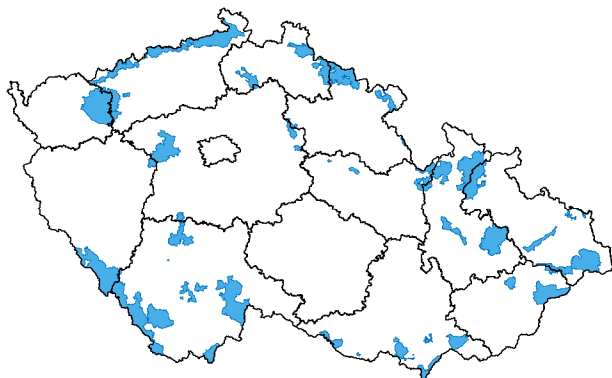
Zvláště chráněná území se podílela 21,3 % na celkovém území kraje. V mezikrajském srovnání byl tento podíl pátý nejvyšší. Z jednotlivých okresů kraje byl největší podíl chráněných území na Prachaticku (55,5 %), kde většinu zaujímal NP a CHKO Šumava. V tomto okrese se také vyskytovalo nejvíce přírodních památek (44). Druhý nejvyšší podíl chráněných území na území okresu vykazalo Českokrumlovsko (35,7 %), zde jednoznačně největší plochu zabírala CHKO Šumava. V okrese Český Krumlov se rovněž nacházelo nejvíce přírodních rezervací (28).

Na jihu Čech bylo nejvíce ptačích oblastí.

Se vstupem do Evropské unie byla vymezena soustava chráněných území Natura 2000, která se skládá z ptačích oblastí a evropsky významných lokalit. V Jihočeském kraji většinu ptačích oblastí vyhlásila vláda ČR nařízením v letech 2004 až 2005 a poslední dvě (Dehtář, Českobudějovické rybníky) v roce 2009. V rámci celého Česka má kraj nejvíce ptačích oblastí co do počtu i rozlohy; celkem se jich zde

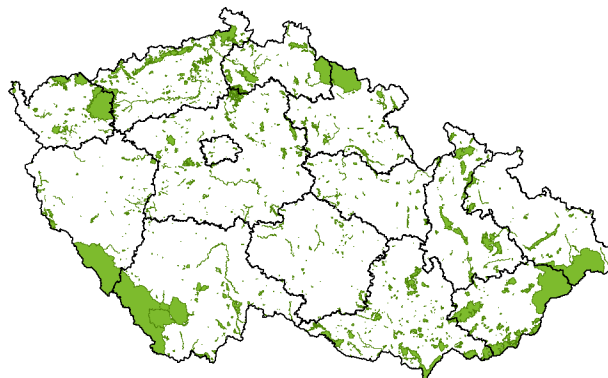
nachází devět s rozlohou 1 554 km². Od roku 2005 bylo v jižních Čechách vyhlášeno 116 evropsky významných lokalit, z tohoto počtu již bylo 14 lokalit zrušeno a v roce 2019 bylo evidováno 102 těchto lokalit (např. Borkovická blata, Kratochvíle-zámek, Vrbenské rybníky a další) na největší ploše mezi kraji – 1 645 km². Maloplošná a velkoplošná území i soustava Natura 2000 se z části překrývaly.

Ktg 4.2 Ptačí oblasti

Pramen: AOPK ČR

Ktg 4.3 Evropsky významné lokality

Pramen: AOPK ČR

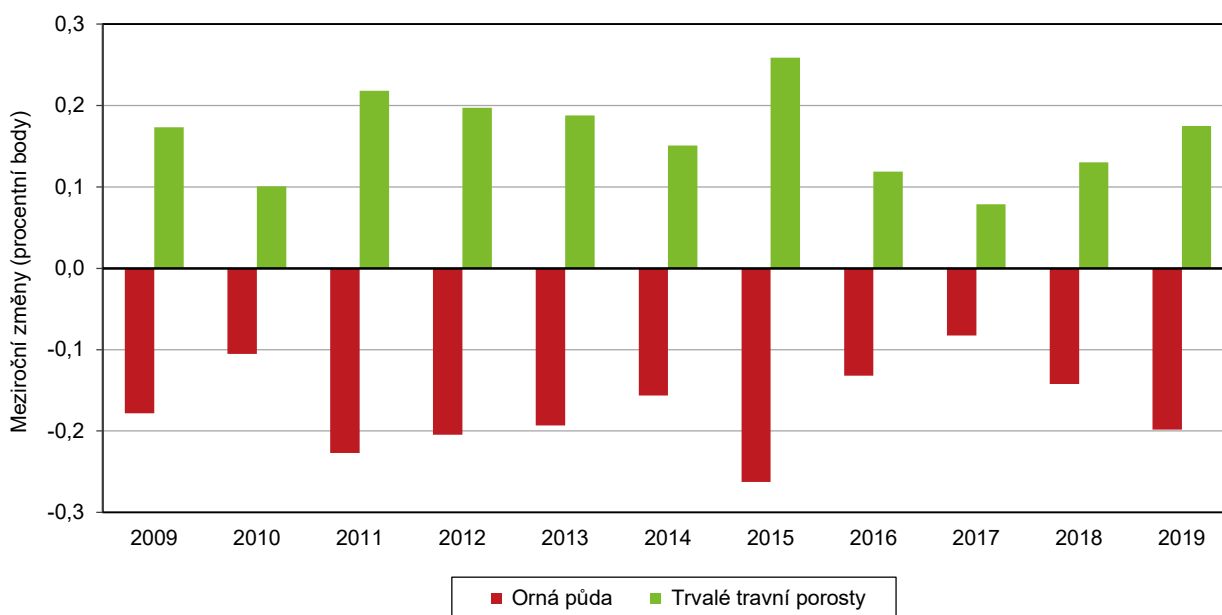
Půdní fond

Orné půdy v kraji i nadále ubývalo.

Ve využití půdy v kraji pokračoval v roce 2019 proces snižování výměry zemědělské půdy. Její rozloha poklesla až na 488 916 ha. V dlouhodobém časovém horizontu došlo k nárůstu ploch zemědělské půdy pouze v roce 2018 – jednalo se o nepatrné meziroční zvýšení o 11 ha. Podíl zemědělské půdy v roce 2019 představoval 48,6 % z celkové výměry kraje; v roce 2014 tento podíl činil 48,7 %. Ve struktuře zemědělské půdy zaznamenal výrazný úbytek podíl ploch orné půdy zejména ve prospěch podílu ploch trvalých travních porostů. Mezi roky 2014 a 2019 poklesla výměra orné půdy téměř o 4,5 tis. ha, naproti tomu se o takřka 3,5 tis. ha rozšířily plochy trvalých travních porostů.

Graf 4.1 Meziroční změny podílů orné půdy a trvalých travních porostů na zemědělské půdě v Jihočeském kraji

Pramen: ČÚZK

Největší měrou se na nezemědělské půdě podílely lesy.

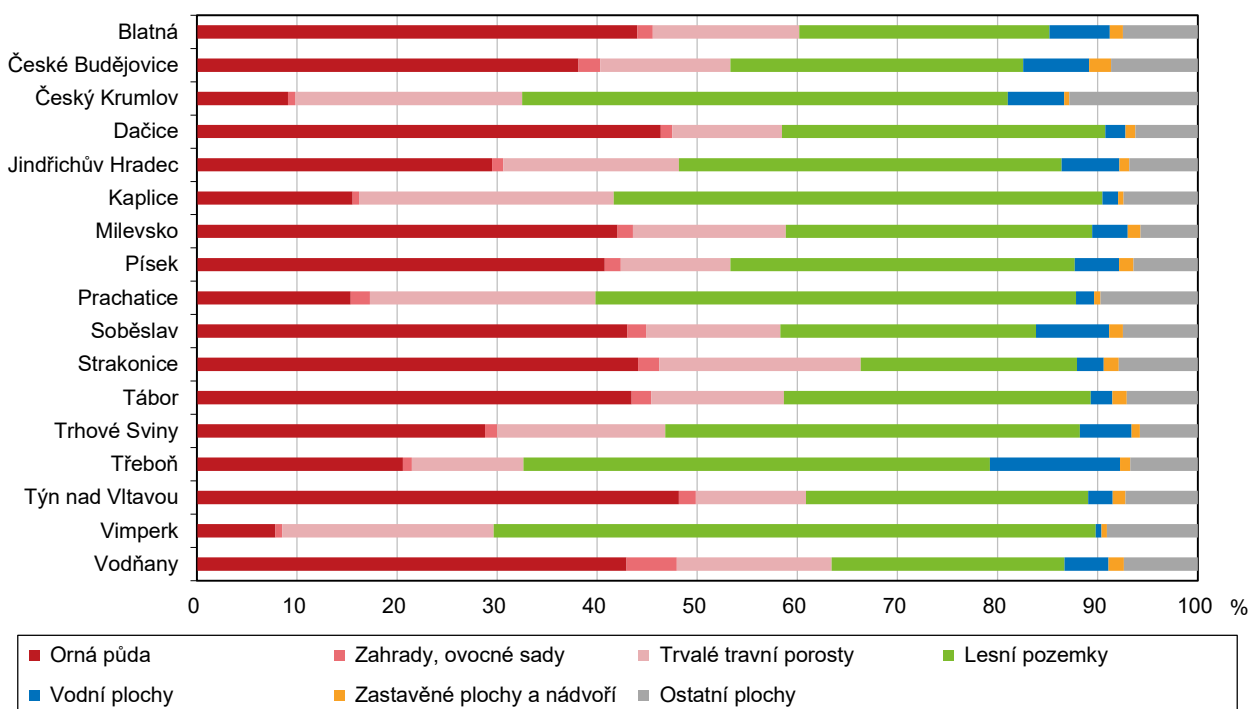
V roce 2019 se plocha nezemědělské půdy podílela 51,4 % na výměře kraje, v celkovém součtu představovala 516,9 tis. ha. Nejvyšší podíl na struktuře nezemědělské půdy měly lesní pozemky (73,5 %), jejichž rozloha se od roku 2014 rozšířila o 1 442 ha. Rovněž se zvětšovala i vodní a zastavěná plocha, v souhrnu za oba typy ploch o téměř 580 ha. Opačný trend byl zaznamenán u výměry ostatních ploch. Jejich rozloha od roku 2014 poklesla o 1 141 ha.

Výměra orné půdy se snížila také ve všech okresech.

V období 2014 až 2019 docházelo ve všech jihočeských okresech k poklesu podílů orné půdy na jejich celkové výměře. Naopak vzestup ve většině okresů kraje byl evidován u podílů výměry lesních pozemků, pouze na Českobudějovicku a Tábořsku tyto podíly stagnovaly. Nárůst podílů zastavěné plochy a nádvorí na celkové výměře vykázaly okresy České Budějovice, Jindřichův Hradec a Strakonice.

Graf 4.2 Struktura půdy ve správních obvodech ORP Jihočeského kraje k 31. 12. 2019

Pramen: ČÚZK

Největší podíl vodních ploch byl na Třeboňsku.

Při bližším pohledu na SO ORP Jihočeského kraje je patrné, že se jednotlivé správní obvody strukturou ploch od sebe značně liší. Nejvyšší výměru orné půdy v roce 2019 vykázal SO ORP Tábor (43,5 tis. ha), nejméně hektarů orné půdy bylo obhospodářováno ve správním obvodě Vimperk (4,2 tis. ha). Nejvíce ploch trvalých travních porostů (25,6 tis. ha) se nacházelo ve SO ORP Český Krumlov, kde se také nalézaly nejrozsáhlejší lesy (54,8 tis. ha). Nejméně lesních pozemků se rozkládalo na Vodňansku (4,2 tis. ha), kde byla rovněž vykázána nejnižší výměra trvalých travních porostů (2,8 tis. ha). Vodní plocha se rozprostírala na více než 6 tis. ha ve správních obvodech Český Krumlov a České Budějovice. Hranici 7 tis. ha přesáhly vodní plochy na Třeboňsku, kde byl také jejich podíl na celkové výměře správního obvodu nejvyšší.

Lesnictví

Podíl jehličnanů v lesích Jihočeského kraje se snižoval.

Rozloha jihočeských lesů se postupně zvětšuje. Ke konci roku 2019 se lesní pozemky nacházely na 380,0 tis. ha, což představovalo 37,8% podíl na celkové výměře půdy kraje. Porostní půda tvořila 97,2 %. Převažujícími lesními dřevinami v kraji, stejně tak jako v celé ČR, byly jehličnany. Nalézaly se na 309,9 tis. ha. Jejich

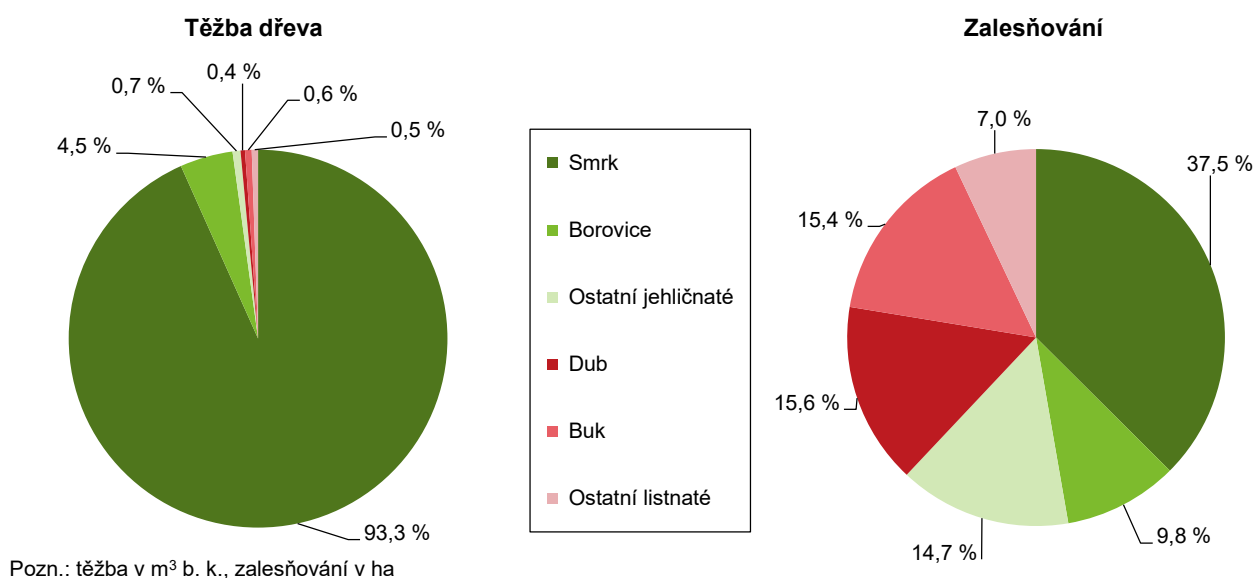
podíl na celkové ploše dřevin kraje se však postupem let pomalu snižoval. Ve srovnání s rokem 2000 poklesl o 4,5 procentního bodu na 84,0 % v roce 2019. Naproti tomu se trvale zvyšoval podíl listnatých dřevin, které pokrývaly plochu 58,9 tis. ha. Jižním Čechám příslušelo 14,2 % lesů ČR, čímž si v mezikrajském srovnání dlouhodobě udržují prvenství.

Podíl jehličnanů na zalesnění klesal, stále však převažoval smrk.

Zatímco v letech 2008 a 2009 celková plocha zalesnění a obnovy lesa provedené uměle v kraji mírně přesahovala hranici 3 tis. ha, v letech 2010 až 2018 tuto mez nepřekročila a kolísala okolo 2 tis. ha. V roce 2019 vykázal kraj prudký meziroční nárůst celkové plochy zalesnění a obnovy lesa na 3 017 ha půdy (+41,2 %). Podíl jehličnatých dřevin na zalesnění v jihočeských lesích se meziročně snížil o 6,0 procentního bodu na 62,0 %. Nejčastěji byl upřednostňován smrk, vysazený na 1 130 ha půdy. Borovice byla vysazena na 295 ha. Podíl listnatých dřevin se zvýšil na 38,0 %. Dubem bylo osázeno 470 ha půdy, bukem 464 ha. Nová generace lesa vytvořená přirozenou obnovou vznikla na 396 ha půdy.

Graf 4.3 Těžba dřeva a zalesňování podle dřevin v Jihočeském kraji v roce 2019

Zdroj: ČSÚ

Těžba dřeva byla druhá nejvyšší od roku 2000.

V roce 2019 se v Jihočeském kraji meziročně zvýšil objem těžby dřeva o 28,0 %. Vytěžilo se 4 325,5 tis. m³ dřeva bez kůry a bylo tak dosaženo historicky druhé nejvyšší hodnoty od roku 2000. Nejvíce dřeva bez kůry se v kraji vytěžilo v roce 2007, kdy byly zejména na Šumavě odstraňovány následky orkánu Kyrill.

Nejčastěji těžbou dřevinou byl smrk.

Od roku 2000 tvořily jehličnany vždy minimálně 92,0 % z celkové těžby kraje. V letech 2006 a 2007 přesáhl podíl objemu těžby dřeva jehličnanů z celkové těžby kraje 98% hranici; obdobná situace nastala i v roce 2019 – jehličnany tvořily 98,5 % z celkové těžby, přičemž nejvíce se těžil smrk (4 034,2 tis. m³). Podíl listnatých dřevin činil 1,5 % s převažující těžbou buku (24,4 tis. m³). Na těžbě dřeva celé ČR se kraj podílel 13,3 %.

Nahodilou těžbu zásadně ovlivnil nárůst hmyzové těžby.

Zpracovaná nahodilá těžba dřeva (bez kůry) byla v roce 2019 významnou součástí celkového množství vytěženého dřeva. V Jihočeském kraji tvořila 95,7 %. Objem zpracované nahodilé těžby zaznamenal meziroční nárůst o 35,0 % a představoval celkem 4 138,0 tis. m³. Nejčastěji se v kraji získávalo dřevo v rámci nahodilé těžby v důsledku poškození hmyzem, která se v roce 2019 podílela na celkové zpracované nahodilé těžbě 81,7 %, zatímco v roce 2015 činil její podíl pouze 18,1 %. Kvůli

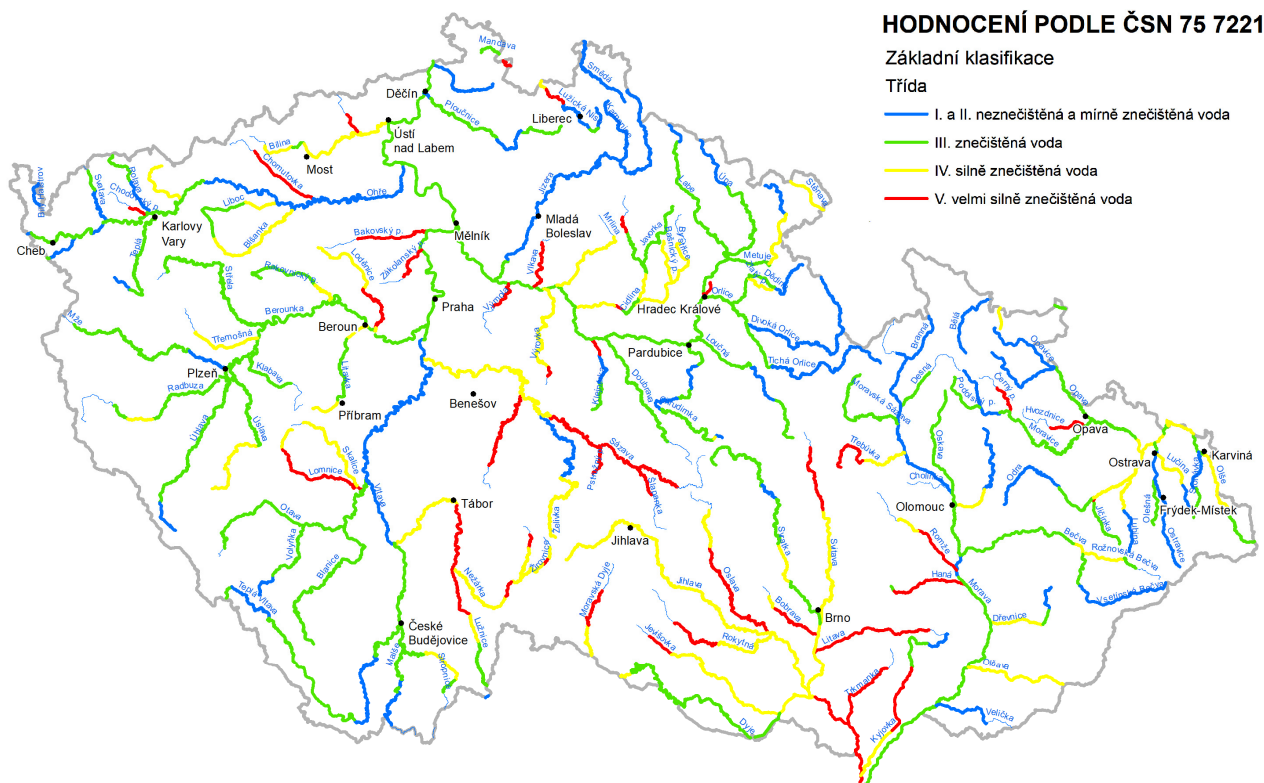

abnormálnímu suchu v roce 2015, které napomohlo k přemnožení kůrovce, opět vypukla kůrovcová kalamita. Od té doby objem nahodilé těžby v důsledku poškození hmyzem trvale stoupal. V roce 2015 se vytěžilo 198,1 tis. m³, v roce 2017 těžba stoupla na 648,8 tis. m³ dřeva a v roce 2019 to bylo již 3 380,3 tis. m³ dřeva, když meziroční nárůst činil 92,4 %. Těžba v důsledku živelních příčin se v roce 2019 meziročně snížila o necelou polovinu na 621,7 tis. m³ a na celkové zpracované nahodilé těžbě kraje se podílela 15,0 %.

Kvalita povrchových vod

Ktg 4.4 Jakost vody v tocích České republiky v letech 2018 až 2019

Pramen: VÚV TGM, v. v. i., z podkladů s. p. Povodí a ČHMÚ

Pozn.: souhrnné hodnocení ukazatelů BSK₅, CHSK_{Cr}, N-NH₄⁺, P_{celk.} a saprobní index zoobentosu

Nejhorší kvalitu vody dlouhodobě vykazovala Lužnice a Lomnice.

Kvalita povrchových vod v kraji se z dlouhodobého hlediska (podobně jako v celé republice) významně zlepšila. Přesto podle dat za roky 2018 až 2019 zůstávaly úseky toků, kde znečištění dosahovalo vyšší třídy a oproti roku 2017 bylo rozsáhlejší. Nejhorší jakost vody v jižních Čechách dlouhodobě vykazovaly řeky Lužnice a Lomnice a nově také Nežárka, na nichž byla zaznamenána V. třída jakosti vody (velmi silně znečištěná voda). Jednalo se konkrétně o úsek Lužnice začínající před rybníkem Rožmberk a jdoucí až k městu Tábor, část toku řeky Lomnice v úseku od města Mladý Smolivec po soutok s řekou Otavou, a dále horní tok Nežárky.

Vodovody a kanalizace

Na veřejný vodovod bylo napojeno téměř 90 % obyvatel kraje.

V roce 2019 bylo v Jihočeském kraji zásobováno pitnou vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu necelých 575 tisíc obyvatel, přičemž jejich podíl na celkovém obyvatelstvu kraje činil 89,4 %. Jednalo se o třetí nejnižší podíl mezi kraji Česka, který byl zapříčiněn zejména rozdrobenou sídelní strukturou a technickými možnostmi budování této infrastruktury. Celková délka vodovodní sítě v kraji činila 6 319 km a počet vodovodních přípojek dosáhl hodnoty 152,4 tisíc.

Více než 40 % pitné vody bylo vyrobeno z podzemních zdrojů.

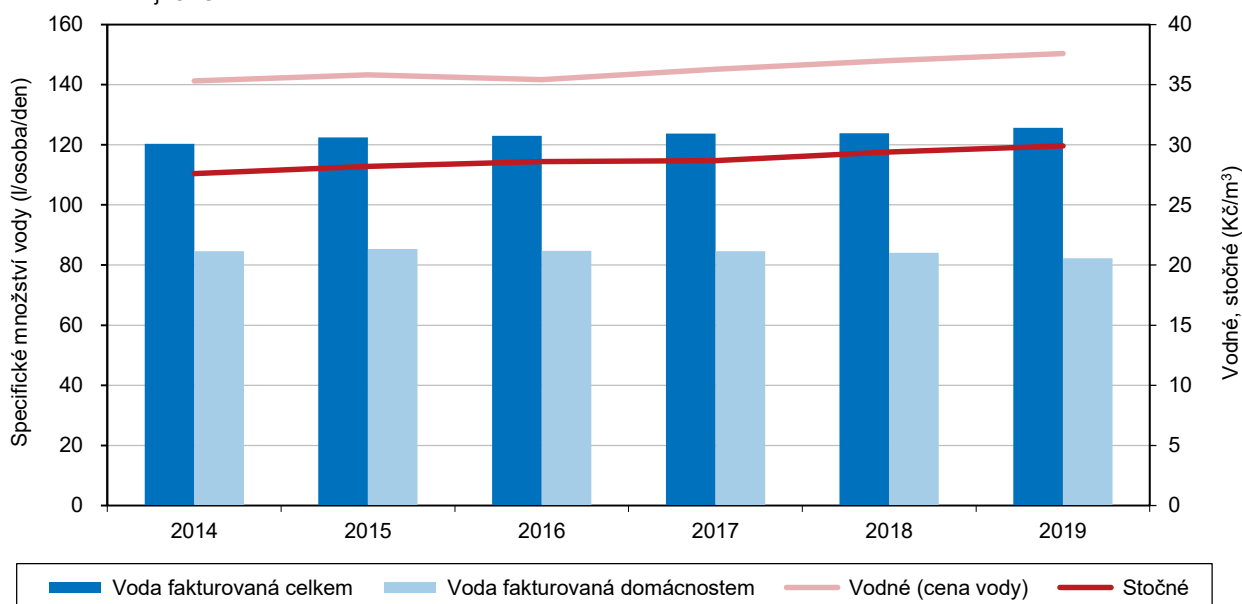
Vodohospodářská zařízení v kraji v roce 2019 vyrobila 33,7 mil. m³ vody, nárůst oproti roku 2018 byl nepatrný (+0,1 %). Z celkového množství vyrobené pitné vody připadalo na podzemní vodu téměř 42 %. Meziroční nárůst výroby z podzemních zdrojů činil necelých 20 %. Z celkového množství vyrobené vody určené k realizaci (32,7 mil. m³) bylo fakturováno 26,4 mil. m³ vody, z toho fakturace pro domácnosti tvořila téměř dvě třetiny. Celkem bylo domácnostem fakturováno 17,3 mil. m³ pitné vody (meziročně o 2,6 % méně).

Spotřeba vody fakturované domácnostem v kraji dlouhodobě klesá.

Od roku 2014 došlo v Jihočeském kraji k nárůstu spotřeby fakturované vody celkem na osobu a den o 5,3 litru na hodnotu 125,6 litrů. Tento ukazatel se v rámci celé ČR zvýšil o něco méně (+4,3 l/os./den) a dosáhl hodnoty 133,5 l/os./den. Specifické množství vody fakturované domácnostem v kraji za posledních pět let naopak pokleslo o 2,4 l/os./den na hodnotu 82,3 l/os./den. V jižních Čechách spotřeba domácností klesá již od roku 2012. Za toto období se snížila o 4,3 l/os./den. Naopak republikový údaj zaznamenal od roku 2014 nárůst o 3,3 l/os./den.

Graf 4.4 Specifické množství fakturované vody, vodné a stočné v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

V roce 2019 spotřeboval každý Jihočech denně o téměř 31 litrů vody méně než obyvatel Prahy.

Průměrné množství vody fakturované domácnostem v celé ČR dosáhlo hodnoty 90,6 l/os./den. Největší specifické množství vody na osobu a den bylo fakturováno domácnostem v Praze (113,1 l), naopak nejmenší denní spotřeba vody byla zaznamenána ve Zlínském kraji (78,7 l/os.). Oproti jižním Čechám se ve Zlínském kraji fakturovalo průměrně o necelé 4 litry vody na osobu a den méně, naopak v Praze byla denní spotřeba vody o téměř 31 litrů na osobu vyšší.

Cena vody na jihu Čech byla čtvrtým rokem nižší než průměr celé ČR.

Průměrná cena za 1 m³ vody se v roce 2019 meziročně zvýšila ve všech krajích, nejvíce v Karlovarském (+1,9 Kč). V Jihočeském kraji si vodárenské společnosti za 1 metr krychlový vody účtovaly 37,6 Kč, když meziroční nárůst činil 0,6 Kč/m³. Cena vodného na jihu Čech byla již čtvrtým rokem nižší než celorepublikový průměr, který v roce 2019 činil 39,3 Kč/m³. Nejdražší voda tekla z kohoutku v Libereckém kraji (44,8 Kč/m³), nejlevnější vodu měli v kraji Olomouckém (34,1 Kč/m³).

Více než 86 % obyvatel kraje bylo napojeno na kanalizaci.

V roce 2019 byl v Jihočeském kraji podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizační síť 86,3 %. Od roku 2013 jejich podíl stoupl o 0,5 p. b. V domech napojených na kanalizaci ústící do čistíren odpadních vod (ČOV) žilo více než 520 tisíc osob, což bylo o více než 18. tis. více než v roce 2013. Délka kanalizační

sítě vzrostla o 359 km a v roce 2019 činila 4 077 km. Počtem kanalizačních přípojek (133,2 tisíc) se v mezikrajském srovnání řadil Jihočeský kraj na třetí místo za Středočeský a Jihomoravský kraj.

Podíl vypouštěných nečistých vod činil 3,5 %.

Množství vypouštěných odpadních vod do kanalizace bez zpoplatněných srážkových vod činilo 27,4 mil. m³ a bylo meziročně nepatrně vyšší (+0,4 %). Z tohoto množství připadalo 17,6 mil. m³ na vody splaškové a 9,8 mil. m³ na vody průmyslové a ostatní. Podíl čištěných odpadních vod z vod vypouštěných do kanalizace představoval 96,5 %. Do vodních toků v kraji bylo vypuštěno 54,4 mil. m³ odpadních vod, což bylo meziročně o 8,3 % více.

Více ČOV měl pouze kraj Středočeský.

V roce 2019 bylo v Jihočeském kraji 375 čistíren odpadních vod, což řadilo kraj na druhou příčku za kraj Středočeský. Počet ČOV od roku 2013 vzrostl o 68. Celková kapacita ČOV byla 377,4 tisíc m³/den. Na mechanicko-biologickém principu čištění fungovala převážná většina zařízení (369). V rámci mechanicko-biologických ČOV bylo téměř 36 % těch, u nichž v procesu čištění dochází také k dalšímu odstraňování polutantů. Převažovala zařízení s dalším odstraňováním dusíku (66) a s dalším odstraňováním dusíku a fosforu (52). K neúčinnějšímu čištění docházelo zejména ve formě biologické spotřeby kyslíku (BSK₅) a nerozpuštěných látek (97 %).

Stočné v kraji bylo druhé nejnižší v celé republice.

Cena stočného v Jihočeském kraji proti předchozímu roku vzrostla o 0,5 Kč/m³ na hodnotu 29,9 Kč/m³ a byla druhá nejnižší v Česku. Proti republikovému průměru (34,7 Kč/m³) byla cena stočného v kraji o 4,8 Kč/m³ nižší. Nejdražší stočné vykázal Liberecký kraj (42,9 Kč/m³), nejméně platili za odpadní vody obyvatelé Kraje Vysočina (28,8 Kč/m³). Rozdíl zde činil více než 14 Kč/m³.

Podnikový a komunální odpad

Produkce podnikového odpadu meziročně klesla.

V Jihočeském kraji bylo v roce 2018 vyprodukováno více než 1 mil. tun podnikového odpadu, což meziročně znamenalo pokles o téměř 23 %. Kraj se na celorepublikové produkci podílel 4,5 %. V přepočtu na 1 obyvatele kraje připadalo průměrně téměř 1,7 tuny podnikového odpadu, což jižní Čechy v mezikrajském srovnání řadilo na pátou příčku.

Struktura podnikového odpadu podle odvětví vzniku v průběhu času kolísala.

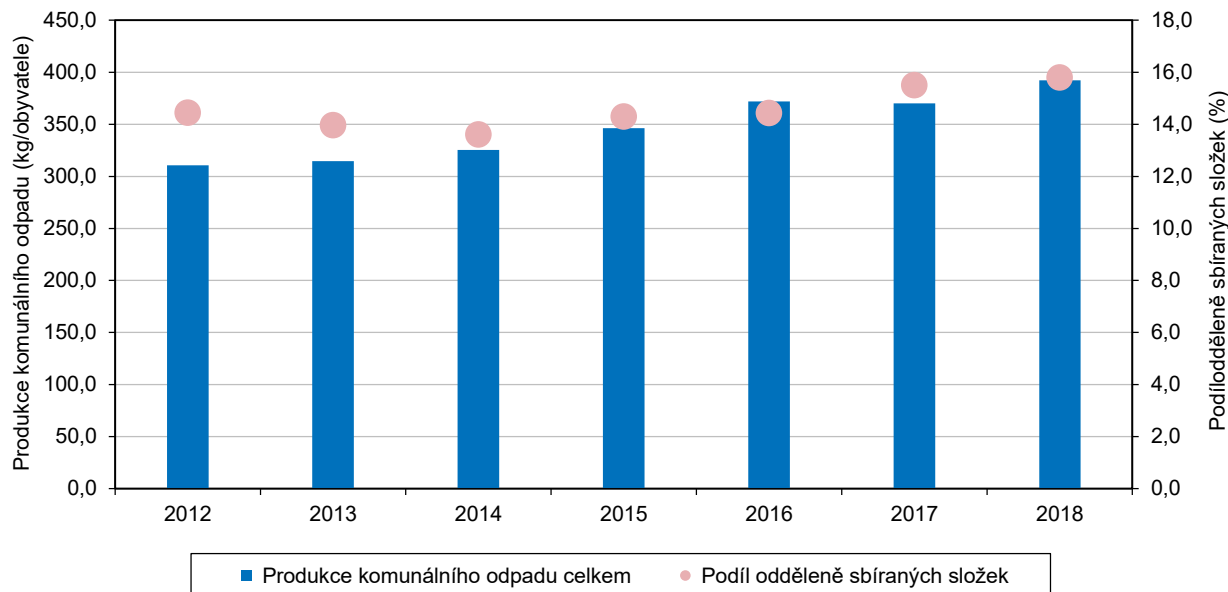
Struktura odpadů podle ekonomické činnosti se v průběhu let měnila, nelze tedy jednoznačně označit odvětví s největším podílem na produkci podnikových odpadů. V roce 2013 vyprodukovalo nejvíce odpadu stavebnictví a svou pozici si udržovalo až do roku 2015, kdy ho výrazně předstihlo zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi. V dalších letech si tato dvě odvětví držela přibližně stejný podíl (okolo 36 %). V roce 2018 však došlo k výraznému snížení produkce podnikových odpadů u odvětví zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi, jehož podíl klesl na necelých 14 %, na rozdíl od stavebnictví. Ačkoli zde objem odpadu zůstal přibližně stejný, podíl na celkové produkci kraje dosáhl více než 52 %.

Produkce komunálního odpadu v kraji se stále zvyšovala.

V Jihočeském kraji bylo v roce 2018 vyprodukováno 251,4 tis. tun komunálního odpadu, což představovalo 6,7 % celorepublikové produkce. Meziročně se množství komunálního odpadu v kraji zvýšilo o téměř 15 tisíc tun, přičemž tento nárůst byl nejvyšší ze všech krajů. Na jednoho obyvatele kraje připadalo 392 kg odpadu, tedy druhé nejvyšší množství v mezikrajském srovnání. Proti roku 2017 vzrostlo množství odpadu na jednoho Jihočecha o 22 kg.

Graf 4.5 Produkce komunálního odpadu v Jihočeském kraji

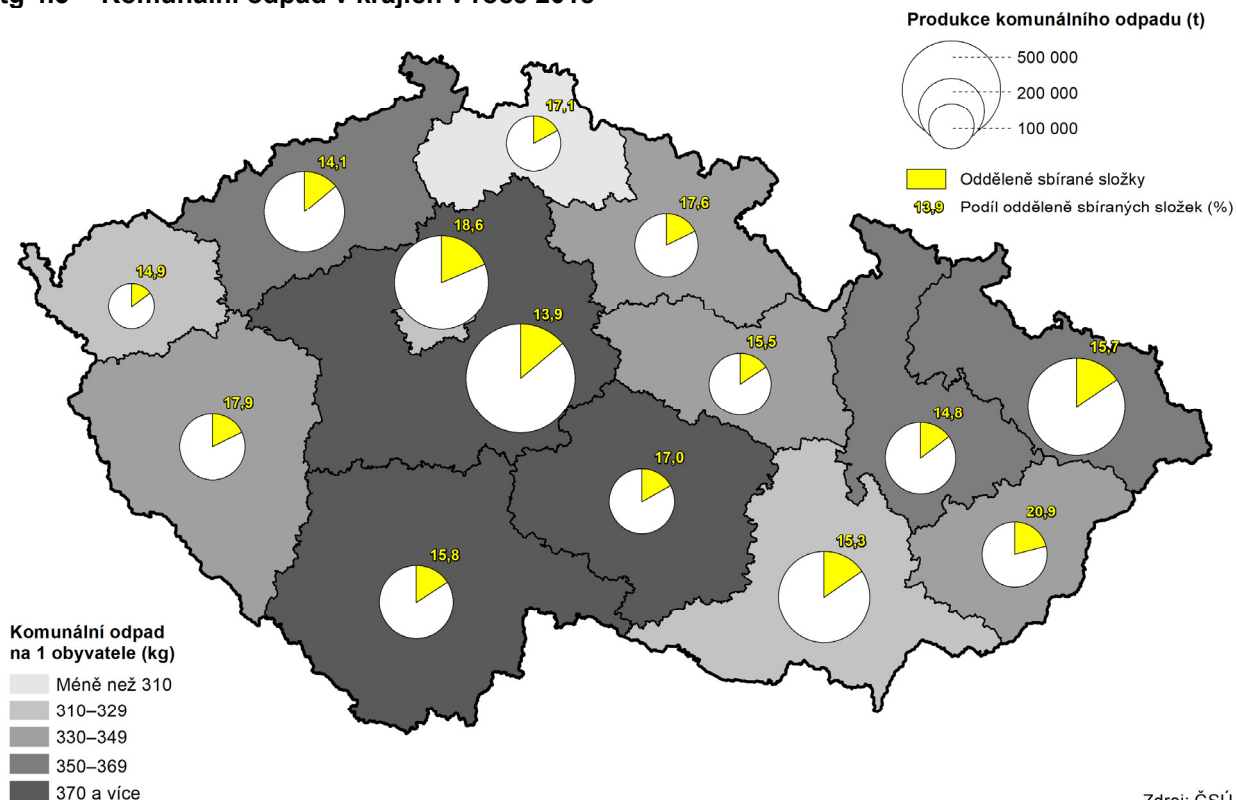
Zdroj: ČSÚ

Každý Jihočech vytřídil téměř 62 kg odpadu.

Přestože většina komunálního odpadu byla odvážena běžným svozem, v průběhu let podíl běžného svozu klesal a rostl podíl odděleně sbíraných složek odpadu. Množství tříděného odpadu v roce 2018 v celé ČR přesáhlo 600 tis. tun a od roku 2013 vzrostlo o třetinu. V Jihočeském kraji tvořily odděleně sbírané složky 15,8 % komunálního odpadu, což bylo mírně pod celorepublikovým průměrem (16,1 %). Meziročně se množství tříděného komunálního odpadu v kraji zvýšilo o 3 tisíce tun. Na jednoho obyvatele Jihočeského kraje připadalo 61,9 kg vytříděného komunálního odpadu, což představovalo třetí místo v mezikrajském srovnání. Více odpadu na osobu vytřídili pouze ve Zlínském kraji a Kraji Vysočina.

Ktg 4.5 Komunální odpad v krajích v roce 2018

Zdroj: ČSÚ

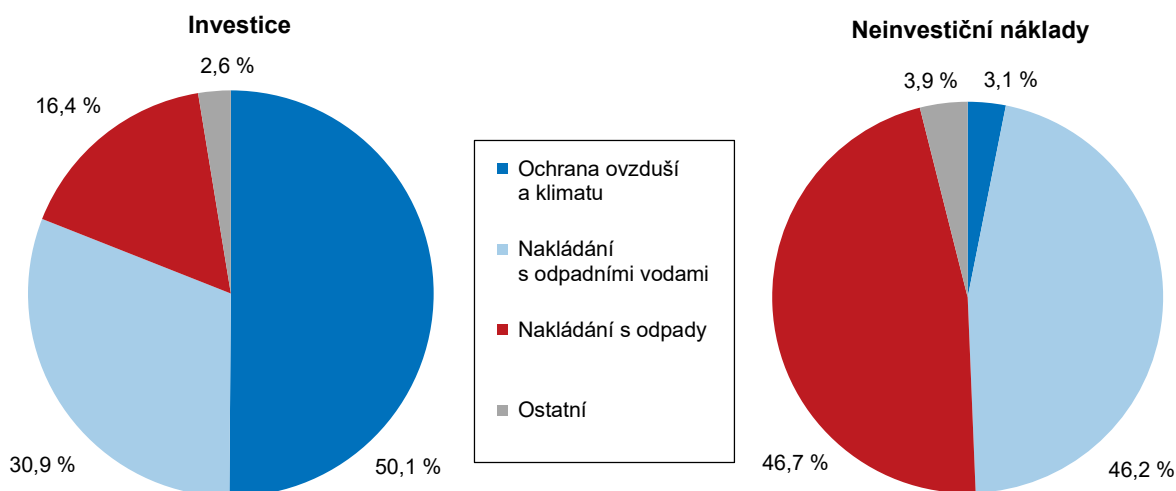
Výdaje na ochranu životního prostředí

Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí se výrazně neměnily.

Celkové výdaje na ochranu životního prostředí investorů se sídlem v kraji dosáhly v roce 2018 částky 4,3 mld. Kč a meziročně se zvýšily o více než 860 mil. Kč. Většinu tvořily neinvestiční výdaje, které se dlouhodobě pohybovaly kolem částky 2,7 mld. Kč, a jejich podíl na celkových výdajích v roce 2018 činil 67,4 %. Největší objem neinvestičních prostředků byl v roce 2018 směřován do oblasti nakládání s odpady (46,5 %) a nakládání s odpadními vodami (43,8 %).

Graf 4.6 Investice a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora a podle účelu v Jihočeském kraji (průměr let 2014–2018)

Zdroj: ČSÚ

Investice do životního prostředí po propadu v roce 2016 opět vzrostly.

Investice do životního prostředí dosáhly v roce 2012 výše 1,0 mld. Kč a do roku 2015 rostly až na 1,6 mld. Kč. V roce 2016 došlo k výraznému meziročnímu propadu o téměř 73 % na pouhých 422 mil. Kč. Od roku 2017 investice opět rostly až na částku 1,4 mld. Kč v roce 2018. Více než polovina prostředků směřovala do ochrany ovzduší a klimatu (54,9 %) a necelých 29 % bylo investováno do oblasti nakládání s odpadními vodami.

Emise

Kvalita ovzduší v kraji patří dlouhodobě k nejlepším.

Důležitou součástí životního prostředí je ovzduší. Na znečištění ovzduší mají podíl jak antropogenní (vyvolané lidskou činností), tak přírodní zdroje. Mezi nejvýznamnější antropogenní zdroje pak patří především lokální topeniště, silniční doprava, průmysl, energetika a zemědělství. Dlouhodobý emisní vývoj v kraji ukazuje u téměř všech znečišťujících látek klesající trend; kvalitou ovzduší zůstává kraj jednou z nejčistších oblastí. V Jihočeském kraji byly v roce 2018 jednoznačně naměřeny nejnižší hodnoty měrných emisí tuhých znečišťujících látek, oxidů dusíku a oxidu uhelnatého (REZZO 1–4) ze všech krajů ČR. Spolu s Libereckým krajem vykázaly jižní Čechy třetí nejnižší hodnotu měrných emisí oxidu siřičitého.

Oxidy dusíku pocházely převážně z dopravy.

Při bližším pohledu na jednotlivé znečišťující látky převažovaly stacionární zdroje znečištění (REZZO 1–3). Výjimku tvořily oxidy dusíku, pro které byly významným znečišťovatelem mobilní zdroje znečištění (REZZO 4), tedy zejména znečištění ze silniční, železniční a letecké dopravy. Na mobilní zdroje dlouhodobě připadaly více než dvě třetiny celkových emisí oxidů dusíku.

Graf 4.7 Měrné emise základních znečišťujících látek podle zdroje znečištění v Jihočeském kraji
 Pramen: ČHMÚ

